ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ
της 4ης Φεβρουαρίου 1988 *

Στην υπόθεση 143/86,

που έχει ως αντικείμενο αίτηση του Circuit Court της Ιρλανδίας, Northern Circuit, κομητεία του Cavan (στο εξής: Circuit Court), με την οποία ζητείται, στο πλαίσιο της δίκης που εκκρεμεί ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου μεταξύ

John Richard Alan East, Nigel Bruce Harrison και Geoffrey Michael Whittal Oakley, που ασκούν εμπορία υπό την επωνυμία Margetts and Addenbrooke

και

Thomas Cuddy και Winifred Cuddy,

η έκδοση προδικαστικής απόφασης, αφενός, ως προς την ερμηνεία του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 1960, περί της εφαρμογής του άρθρου 67 της Συνθήκης (ΕΕ ειδ. έκδ. 10/001, σ. 4) και, αφετέρου, ως προς το κύρος της απόφασης της Επιτροπής της 3ης Δεκεμβρίου 1980, με την οποία επιτράπηκε στην Ιρλανδία να εξακολουθήσει την εφαρμογή ορισμένων μέτρων διασφαλίσεως βάσει του άρθρου 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ,

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ

συγκείμενο από τους G. Bosco, πρόεδρο τμήματος, προεδρεύοντα, J. C. Moitinho de Almeida και G. C. Rodríguez Iglesias, προέδρους τμήματος, T. Koopmans, U. Everling, K. Bahlmann, Y. Galmot, K. Κακούρη, R. Joliet, T. F. O'Higgins και F. Schockweiler, δικαστές,

γενικός εισαγγελέας: C. O. Lenz
γραμματέας: H. A. Rühl, κύριος υπάλληλος διοικήσεως

* Γλώσσα διαδικασίας: η αγγλική.

λαμβάνοτας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

— οι Margetts and Addenbrooke, εκπροσωπούμενοι από τους Cormac D. Dunne & Co., solicitors,

— το ζεύγος Cuddy, εκπροσωπούμενο από τους F. N. Murtagh & Co., Solicitors,

— η ιρλανδική κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον L. Dockery, Chief State Solicitor,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τον D. R. Gilmour,

έχοντας υπόψη την επ' ακροατηρίου συζήτηση και κατόπιν της προφορικής διαδικασίας της 24ης Νοεμβρίου 1987,

αφού άκουσε το γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 24ης Νοεμβρίου 1987,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

1 Με Διάταξη που περιήλθε στη γραμματεία του Δικαστηρίου στις 10 Ιουνίου 1986, το Circuit Court (Northern Circuit, κομητεία του Cavan) (στο εξής: Circuit Court), υπέβαλε στο Δικαστήριο, δυνάμει του άρθρου 177 της Συνθήκης ΕΟΚ, διάφορα προδικαστικά ερωτήματα, αφενός, ως προς την έκταση και τα αποτελέσματα του άρθρου 2, παράγραφος 1, της οδηγίας του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 1960, για την εφαρμογή του άρθρου 67 της Συνθήκης, το οποίο αφορά την ελευθέρωση των κινήσεων κεφαλαίων (ΕΕ ειδ. έκδ. 10/001, σ. 4), όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 63/21 του Συμβουλίου, της 18ης Δεκεμβρίου 1962 (ΕΕ ειδ. έκδ. 10/001, σ. 16) και, αφετέρου, ως προς το κύρος και την έκταση της από 3 Δεκεμβρίου 1980 απόφασης της Επιτροπής με την οποία επετράπη στην Ιρλανδία να λάβει μέτρα διασφαλίσεως βάσει του άρθρου 108 της Συνθήκης.

2 Τα ερωτήματα αυτά ανέκυψαν στο πλαίσιο δίκης μεταξύ των East, Harrison και Oakley, χρηματομεσιτών, εγκατεστημένων στο Λονδίνο, και ενεργούντων υπό την επωνυμία « Margetts and Addenbrooke » και του ζεύγους Cuddy, ιρλανδών υπηκόων κατοίκων Ιρλανδίας, σχετικά με την εκτέλεση συμβάσεως για την αγορά και πώληση τίτλων στο χρηματιστήριο του Λονδίνου για λογαριασμό των τελευταίων.

3 Μεταξύ 1982 και 1984, το ζεύγος Cuddy αγόρασε και πώλησε τίτλους στο χρηματιστήριο του Λονδίνου μέσω των Margetts and Addenbrooke. Όπως προκύπτει από τη δικογραφία και δεν αμφισβητείται από τους διαδίκους της κύριας δίκης, οι πράξεις αυτές αφορούσαν μετοχές ιρλανδικών εταιριών που εδρεύουν στην Ιρλανδία και το κεφάλαιο των οποίων εκφράζεται σε IRL, μετοχές που έχουν εισαχθεί στα χρηματιστήρια του Δουβλίνου και του Λονδίνου. Τον Ιούλιο 1984, το ζεύγος Cuddy όφειλε στους Margetts and Addenbrooke το ποσό των 5 080,30 UKL λόγω της ζημίας από την πώληση ορισμένων τίτλων. Το ζεύγος Cuddy αρνήθηκε να καταβάλει το εν λόγω ποσό και η εταιρία χρηματιστών τους ενήγαγε ενώπιον του Circuit Court.

4 Οι εναγόμενοι ισχυρίστηκαν ότι η σύμβαση που είχαν συνάψει με τους Margetts and Addenbrooke είναι άκυρη βάσει της ιρλανδικής νομοθεσίας περί συναλλάγματος, οι δε ενάγοντες υποστήριξαν ότι η νομοθεσία αυτή δεν έχει εφαρμογή, διότι αντιβαίνει στην προαναφερθείσα οδηγία της 11ης Μαΐου 1960.

5 Υπό τις συνθήκες αυτές το εθνικό δικαστήριο υπέβαλε στο Δικαστήριο τα εξής τέσσερα ερωτήματα:

« 1) Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 1980 παρέχει στα άτομα δικαιώματα που μπορούν να διεκδικήσουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων κράτους μέλους;

2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, το άρθρο 2, παράγραφος 1, της εν λόγω οδηγίας πρέπει να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι παρέχει στα άτομα που κατοικούν σε ένα κράτος μέλος το δικαίωμα να αγοράσουν τίτλους στο χρηματιστήριο άλλου κράτους μέλους;

3) Είναι έγκυρη η απόφαση της Επιτροπής της 3ης Δεκεμβρίου 1980, η οποία εξουσιοδοτεί την Ιρλανδία να εξακολουθήσει την εφαρμογή ορισμένων μέτρων διασφαλίσεως δυνάμει του άρθρου 108, παράγραφος 3, της Συνθήκης ΕΟΚ;

4) Σε περίπτωση που η εν λόγω απόφαση είναι έγκυρη, παρέχει στην Ιρλανδία το δικαίωμα να επιβάλλει περιορισμούς στους κατοίκους της σχετικά με τις συναλλαγές στο χρηματιστήριο άλλου κράτους μέλους, όσον αφορά τις μετοχές εταιριών που είναι εγγεγραμμένες στην Ιρλανδία, όπου και ασκούν κυρίως τις δραστηριότητές τους; »

6 Στην έκθεση για την επ' ακροατηρίου συζήτηση αναπτύσσονται διεξοδικώς τα πραγματικά περιστατικά, η κοινοτική ρύθμιση, καθώς και οι παρατηρήσεις που κατατέθηκαν στο Δικαστήριο. Τα στοιχεία αυτά της δικογραφίας δεν επαναλαμβάνονται πιο κάτω παρά μόνο καθόσον απαιτείται για να σχηματίσει κρίση το Δικαστήριο.

Επί του δευτέρου ερωτήματος

7 Πρώτο πρέπει να εξεταστεί το δεύτερο ερώτημα, με το οποίο το εθνικό δικαστήριο ερωτά στην ουσία το Δικαστήριο αν το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 1961 έχει την έννοια ότι καλύπτει στο πεδίο εφαρμογής του τις αγορές τίτλων, όπως η επίδικη στην κύρια δίκη.

8 Οι διάδικοι της κύριας δίκης φρονούν, για διαφορετικούς λόγους ο καθένας, ότι στο ερώτημα αυτό αρμόζει καταφατική απάντηση. Κατά τους ενάγοντες, οι επίδικες πράξεις περιλαμβάνονται σιωπηρώς σ' αυτές που προβλέπει το άρθρο 2, παράγραφος 1, ενώ κατά τους εναγομένους οι πράξεις αυτές αποτελούν « απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων » που αναφέρονται ρητά στην οδηγία, λόγω του ότι η ιρλανδική νομοθεσία χαρακτηρίζει ως ξένους τίτλους αυτούς που αφορούσαν οι εν λόγω πράξεις.

9 Αντιθέτως, η ιρλανδική κυβέρνηση και η Επιτροπή φρονούν ότι οι πράξεις του είδους αυτού αποτελούν αγορές εθνικών τίτλων από κατοίκους, κατά την έννοια της οδηγίας 1960, όπως τροποποιήθηκε, οι οποίες δεν εμπίπτουν στο άρθρο 2, παράγραφος 1.

10 Πρέπει να σημειωθεί ότι, κατά την παράγραφο 1 του άρθρου 2 της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960 όπως τροποποιήθηκε, « τα κράτη μέλη χορηγούν γενικές εγκρίσεις για τη

σύναψη ή την εκτέλεση των συναλλαγών και για τις μεταφορές συναλλάγματος μεταξύ κατοίκων των κρατών μελών, οι οποίες συνδέονται με τις κινήσεις κεφαλαίων που απαριθμούνται στον κατάλογο Β του παραρτήματος Ι της παρούσης οδηγίας ». Ο εν λόγω κατάλογος Β περιλαμβάνει τις ακόλουθες πράξεις επί τίτλων:

« Απόκτηση από μη κατοίκους εθνικών τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο (εξαιρουμένων των μεριδίων αμοιβαίων κεφαλαίων) και επαναπατρισμός του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους

Απόκτηση από κατοίκους ξένων τίτλων που είναι διαπραγματεύσιμοι σε χρηματιστήριο και χρησιμοποίηση του προϊόντος της ρευστοποιήσεώς τους... »

11 Για τον εννοιολογικό προσδιορισμό των όρων « κάτοικοι » και « εθνικοί » ή « αλλοδαποί », τίτλοι που χρησιμοποιούνται στις διατάξεις αυτές, δεν λαμβάνονται υπόψη οι εθνικές νομοθεσίες, αλλά οι ορισμοί που δίνουν οι προσαρτώμενες στην εν λόγω οδηγία και αποτελούσες αναπόσπαστο τμήμα αυτής « επεξηγηματικές σημειώσεις ».

12 Σύμφωνα με τις εν λόγω « επεξηγηματικές σημειώσεις », θεωρούνται ως κάτοικοι ή μη κάτοικοι « τα φυσικά και νομικά πράσωπα, σύμφωνα με τους ορισμούς που θέτει η περί συναλλάγματος νομοθεσία η οποία ισχύει σε κάθε κράτος μέλος ». Δεν αμφισβητείται ότι οι σύζυγοι Cuddy ήταν κάτοικοι Ιρλανδίας.

13 Εξάλλου, κατά τις « επεξηγηματικές σημειώσεις », οι τίτλοι είναι εθνικοί ή ξένοι « αναλόγως του τόπου της έδρας του εκδότου ». Ομοίως δεν αμφισβητείται ότι οι εταιρίες, τις μετοχές των οποίων αφορούσαν οι επίδικες πράξεις, είχαν την έδρα τους στην Ιρλανδία. Επομένως, κατά την οδηγία της 11ης Μαΐου 1960, όπως τροποποιήθηκε, οι εν λόγω τίτλοι ήταν ιρλανδικοί τίτλοι.

14 Από τα προεκτεθέντα προκύπτει ότι οι πράξεις που αποτέλεσαν την αφορμή της κύριας δίκης είναι, βάσει της εν λόγω οδηγίας, αγορές εθνικών τίτλων από κατοίκους σε αλλοδαπή αγορά. Οι πράξεις αυτού του είδους δεν περιλαμβάνονται στον κατάλογο Β, παράρτημα της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960, όπως τροποποιήθηκε.

15 Δεν μπορεί εξάλλου να θεωρηθεί ότι οι πράξεις αυτού του είδους καλύπτονται σιωπηρώς από την οδηγία. Συγκεκριμένα, πρόκειται για πράξεις διαφορετικές από αυτές που ρυθμίζει η οδηγία, οι οποίες ελευθερώθηκαν μόλις με την οδηγία 86/566 του Συμβουλίου, της 17ης Νοεμβρίου 1986 (ΕΕ L 332, σ. 22) που είναι μεταγενέστερη των επίδικων στην κύρια δίκη πραγματικών περιστατικών.

16 Επομένως, στο δεύτερο ερώτημα αρμόζει η απάντηση ότι το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 1960, όπως τροποποιήθηκε, έχει την έννοια ότι δεν περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής του τις αγορές τίτλων, όπως οι επίδικες στην κύρια δίκη, οι οποίες αποτελούν, κατά την εν λόγω οδηγία, αγορές εθνικών τίτλων από κατοίκους σε αλλοδαπή αγορά.

Επί των λοιπών ερωτημάτων

17 Από την απάντηση στο δεύτερο ερώτημα προκύπτει ότι οι πράξεις του είδους των επίδικων στην κύρια δίκη δεν ελευθερώθηκαν με την οδηγία της 11ης Μαΐου 1960, όπως τροποποιήθηκε, και συνεπώς η ιρλανδική κυβέρνηση διατήρησε την εξουσία να τις ρυθμίζει.

18 Υπό τις συνθήκες αυτές, τα άλλα προδικαστικά ερωτήματα του εθνικού δικαστηρίου που αφορούν τα ενδεχόμενα « άμεσα αποτελέσματα » της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960, όπως τροποποιήθηκε, καθώς και το κύρος και την έκταση της απόφασης της Επιτροπής της 3ης Δεκεμβρίου 1980, με την οποία επετράπη στη Δημοκρατία της Ιρλανδίας να λάβει μέτρα διασφαλίσεως κατά παρέκκλιση από ορισμένες διατάξεις της οδηγίας της 11ης Μαΐου 1960, όπως τροποποιήθηκε, είναι άνευ αντικειμένου. Άρα παρέλκει η απάντηση σ' αυτά.

Επί των δικαστικών εξόδων

19 Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν η ιρλανδική κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, που υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, δεν αποδίδονται. Επειδή η διαδικασία έχει, έναντι των διαδίκων της κύριας δίκης, το χαρακτήρα παρεμπίπτοντος που ανέκυψε ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων.

Για τους λόγους αυτούς

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ,

κρίνοντας επί των ερωτημάτων που του υπέβαλε με Διάταξη της 10ης Ιουνίου 1986 το Circuit Court (Northern Circuit, κομητεία του Cavan), αποφαίνεται:

Το άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας του Συμβουλίου της 11ης Μαΐου 1960, όπως τροποποιήθηκε, έχει την έννοια ότι δεν περιλαμβάνει στο πεδίο εφαρμογής του τις αγορές τίτλων, όπως οι επίδικες στην κύρια δίκη, οι οποίες αποτελούν, κατά την εν λόγω οδηγία, αγορές εθνικών τίτλων από κατοίκους σε αλλοδαπή αγορά.

Bosco	Moitinho de Almeida		Rodríguez Iglesias
Koopmans	Everling	Bahlmann	Galmot
Κακούρης	Joliet	O'Higgins	Schockweiler

Δημοσιεύτηκε σε δημόσια συνεδρίαση στο Λουξεμβούργο στις 4 Φεβρουαρίου 1988.

Ο γραμματέας

P. Heim

Ο πρόεδρος

A. J. Mackenzie Stuart